

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dl Carol Schuler în București, strada Lăbănt nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La

Abonament lunar

pentru Septembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sămb. 2761 1894 sb.

O felsege a király nevében.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint esküdtzéki sajtóbirodság, a kolozsvári kir. főügyész, mint közzétételnek feljelentésére, a „Memorandum“ című nyomtatvány terjesztése után elkövetett igazgatás vétsége miatt, Dr. Ratiu János és társai ellen fogamatba tett sajtóbüntérben, br. Szenkereszy Zsigmond, kir. törvényszéki elnök vezetése alatt Dr. Issekutz Gyula és Reinhold Arthur kir. törvényszéki bírák, mint szavazó bírónak és Dr. Balás Elemér, kir. törvényszéki aljegyző, mint tanácsjegyzőnek jelenlétében, Dr. Lehmann Róbert és Kozmucz Páter hitese román talmácsoznak közre működésével a következő tizenkét kolozsvári esküdtképesítéssel bíró polgárnak u. m. Balogh Károly; — Dr. Nagy Mór; — Dr. Pisztory Mór; — Dr. Koch Antal; — Dr. Werner Rezső; — Ladits Nándor; — Gajzágó Manó; — Nagy Kálmán; Molnár József; — Hadházy Sándor; — Dr. Bogdán Péter; — és Br. Feilitsh Arthurnek, mint rendes esküdtkeknek, s a következő négy kolozsvári esküdtképesítéssel bíró polgárnak u. m. Merza Lajos; — Székely Miklós; — Grf. Teleki László; — és Dr. Gergely Sámuelnek; — mint pótesküdtkeknek közreműködése mellett, Kolozsvárt a városi vígadó (Redoute) épületének nagy termében 1894 évi majus hó 7 napjától kezdődőleg 1894 évi majus hó 25 napjáig bezárolag megtartott, nyilvános, szóbeli, esküdtzéki sajtóügyi végtárgyalás alapján a Vita Sándor, kolozsvári kir. főügyész — mint közzététel által előadott vádbeszéd és Dr. Ratiu János vádlott védelmének meghallgatása után valamint a Gajzágó Manó, Dr. Bogdán Péter és Nagy Kálmán rendes esküdtkeknek közbejött megbetegedése következtében a pótagoknak berendelése folytán a következő tizenkét tagból u. m. Balogh Károly; — Dr. Nagy Mór; — Dr. Pisztory Mór; — Dr. Koch Antal; — Dr. Werner Rezső; — Ladits Nándor; Molnár József; Hadházy Sándor; Br. Feilitsh Arthur; Merza Lajos; Grf. Teleki László és Székely Miklós esküdtkekből álló, ítélő esküdtzsek határozata alapján az alatt irt helyen és napon a következőleg:

Itélt:

1. Ratiu László (Vasiliu) (ki alsókápolnai szül., fogarasi lakos, 57 éves, g. kath. vallású; nőtlen, érseki helynök, kevés vagyonnal bír., irni-olvasni tud, büntetlen előéletű), továbbá:
2. Román Miklós (ki bürgözdli szül., besztzercezi lakos, jelenleg államfogoly, 27 éves, g. kel. vallású, nőtlen, könnyvezető, vagyonatlan, irni-olvasni tudó, igazgatás vétségeért egy évi államfogházra ítélte, a mely büntetését ez idő szerint állja ki) továbbá:
3. Munteán János (ki hátszegi szül., hátszegi lakos, 49 éves, g. kel. vallású, nős, 5 gyermeke, kevés vagyonnal bír., bankhivatalnok, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű) végre:
4. Dum a János (ki erdősakállai szül., erdősakállai lakos, 32 éves, g. kel. vallású, nős, lelkész, vagyonatlan, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű, tábori lelkész a cs. és kir. 62 sz. gyalogezred tartalékában) mind a négyen (1—4) az ellentük emelt a btk 171 §-ban irt módon elkövetett s a btk 173 §-ba ütköző vétség vádjá és következményeinek terhe alól az esküdtzsek felmontó határozata alapján bíróság is felmentetnek. Ellenben:
5. Dr. Ratiu János (a ki tordai szül., és nagyszebeni lakos, 66 éves, g. kath., nős, 3 gyermeke, ügyvéd, irni-olvasni tud, vagyonos, büntetlen előéletű) továbbá:
6. Papp György de Basesci (a ki illyésfalvi szül., illyésfalvi lakos, 58 éves, g. kath. vallású, nős, 1 gyermeke, földbirtokos, vagyonos, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű) továbbá:

7. Dr. Lucaciu László (a ki apai szül., lacfalusi lakos, 42 éves, g. kath. vallású, lelkész, vagyonatlan, irni-olvasni tud, nős, igazgatás és ragalmazás vétségeért özbüntetésül 13 havi fogházra volt elítélve, a mely büntetését már kiállotta) továbbá:

8. Comşa Demeter (a ki nagyszebeni szül., nagyszebeni lakos, 48 éves, g. kel. vallású, nős, 4 gyermeke, vagyonos, büntetlen előéletű, irni-olvasni tud, tanár) továbbá:

9. Dr. Barciann P. Dániel (a ki resinári szül., nagyszebeni lakos, 46 éves, g. kel. vallású, nős, 5 gyermeke, kevés vagyonnal bír., irni-olvasni tud, büntetlen előéletű, tanár) továbbá:

10. Cristea Miklos (a ki vizaknai szül., nagyszebeni lakos, 59 éves, g. kel. vallású, nős, 5 gyermeke, g. kel. szentszéki ülnök, vagyonatlan, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű) továbbá:

11. Coroian Gyula (a ki királydórczi szül., kolozsvári lakos, 46 éves, g. kath. vallású, nős, ügyvéd, vagyonos, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű) továbbá:

12. Barbu Patricius (a ki gáltói szül., szászregényi lakos, 51 éves, g. kath., nős, ügyvéd, vagyonos, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű) továbbá:

13. Dr. Mihály Tivadar (a ki prizloki kis Bunni szül., deési lakos, 39 éves, g. kath. vallású, nős, ügyvéd, vagyonos, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű) továbbá:

14. Suciu Aurel (a ki kőtegyházi szül., aradi lakos, 40 éves, g. kel. vallású, nős, ügyvéd, vagyonatlan, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű) továbbá:

15. Veliciu Mihály (a ki seprősi szül., kisjenői lakos, 48 éves, g. kel. vallású, nős, 2 gyermeke, ügyvéd, vagyonos, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű) továbbá:

16. Patitia Rubin (a ki topánfalvi szül., gyulafehérvári lakos, 52 éves, g. kel. vallású, nős, 3 gyermeke, ügyvéd, vagyonos, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű) továbbá:

17. Domide Gerasim (a ki óradnai szül., óradnai lakos, 38 éves, g. kath. vallású, özvegy, lelkész, vagyonatlan, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű és végül:

18. Román Dénes (a ki eczei szül., medgyesi lakos, 53 éves, gr. kel. vallású, nős, ügyvéd, irnok, vagyonatlan, irni-olvasni tud, büntetlen előéletű — az esküdtke határozata alapján mindnyájan (5—18) bíróság is vétkeseknek mondatnak ki a btk. 173 §-ába ütköző s a btk. 171 §-ában irt módon nyomtatvány útján a törvény kötelező erejének megátadása által elkövetett igazgatás, vétségében és azért a btk. 173 §. alapján:

5. Dr. Ratiu János a btk. 91 §. alkalmazásával 2 (kettő) évi államfogházra.

6. Papp György de Basesci a btk. 91 §. alkalmazásával 1 (egy) évi államfogházra.

7. Dr. Lukáciu László a btk. 90 §. alkalmazásával 5 (öt) évi államfogházra.

8. Comşa Demeter 3 (három) évi államfogházra.

9. Dr. Barciann P. Dániel 2 (két) évi és 6 (hat) hónapi államfogházra.

10. Cristea Miklos a btk. 91 §. alkalmazásával 8 (nyolc) havi államfogházra.

11. Coroian Gyula 2 (két) évi és 8 (nyolc) havi államfogházra.

12. Barbu Patricius a btk. 91 §. alkalmazásával 2 (két) havi államfogházra.

13. Dr. Mihály Tivadar 2 (két) évi és 6 (hat) hónapi államfogházra.

14. Suciu Aurel a btk. 91 §. alkalmazásával 1 (egy) évi és 6 (hat) hónapi államfogházra.

15. Veliciu Mihály 2 (két) évi államfogházra.

16. Patitia Rubin 2 (két) évi és 6 (hat) hónapi államfogházra.

17. Domide Gerasim 2 (két) évi és 6 (hat) hónapi államfogházra.

18. Roman Dénes a btk. 91 §. alkalmazásával 8 (nyolc) hónapi államfogházra ítélte el.

Összes elítelt (5—18) vádlottak elmarasztaltatnak az eddig felmerült 3011 frt. 93 krban megállapított és az ezután felmerülő eljárás költségeinek a jelen ítélet jogerőre jutása napjától számított 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett a kolozsvári kir. ügyészhez leendő egyetemleges megfizetésében.

Összes elítelt (5—18) vádlottak kötelezetnek ezen kívül a szabadságvesztés büntetés-

sük foganosításával felmerülő költségeinek személyenként leendő hordozására.

Kötelezetnek továbbá összes elítelt (5—18) vádlottak ezen ítéletet és indokait, egész terjedelmében, az állam hivatalos magyar nyelvén a „Kolozsvár“, „Ellenzék“, „Erdélyi Híradó“, „Tribuna“, „Gazeta Transilvaniei“, „Foaia Poporului“, „Dreptatea“, „Hermanstädter Zeitung“, „Nemzet“, „Magyar Hírlap“, „Budapesti Hírlap“, „Pesti Hírlap“, „Pesti Napló“ és „Pester Lloyd“ című hírlapokban az ezen ítélet jogerőre emelkedése napjától számított 15 nap alatt saját költségükön a különben bekövetkező törvényes következmények terhe alatt egyszer közzétetni s az ezt igazoló lappéldányokat a kolozsvári kir. ügyészhez ugyan azon határidő alatt benyújtani.

Elrendeltetik továbbá a btk. 61 §-a alapján az összes lefoglalt nyomtatvány példányoknak bírói elkobzása és megsemmisítése.

A felmentett vádlottak közül utazási és ellátási költségeik fejében Ratiu László részére 80 (nyolcvan) forint; Munteán János részére 76 (hetvenhat) forint és Duma János részére 80 (nyolcvan) forint állapított meg az államkincstárral szemben, ellenben Román Miklós illetve védője részére semmi sem állapított meg.

Ezen ítélet jogerőre jutás után a g. kath. és g. kel. püspöki hivattal, a m. kir. vallás és közoktatás ügyi miniszterrel, a kolozsvári, nagyszebeni, aradi, gyulafehérvári és marosvásárhelyi ügyvédi kamarával közöltetni rendeltetik.

Végül ezen ítéletnek jogerőre jutása után az összes iratok a Crainic Romulus és Albini Septimius vádlottakra nézve teendő indítványtétel végett a kolozsvári kir. főügyészhez, mint vádhatósághoz a vád fenntartása következtében áttétetni rendeltetnek.

Indokok.

A tizenkét esküdt Ratiu László (Vasiliu), Román Miklós, Munteán János és Duma János vádlottakat nem vétkeseknek mondták ki s ennek folytán nevezettek a sajtó eljárás 86 §. értelmében az ellentük emelt vád és következményei terhe alól bíróság is felkellett menteni.

Ellenben Dr. Ratiu Jánost, Papp György de Basesci, Dr. Lucaciu Lászlót, Comşa Demeter, Dr. Barciann P. Dánielt, Cristea Miklóst, Coroian Gyulát, Barbu Patriciust, Dr. Mihályi Tivadart, Suciu Aurelt, Veliciu Mihályt, Patitia Rubint, Domide Gerasimet és Román Dénest, — mivel nevezettek a tizenkét esküdt vétkeseknek mondták ki — ennélfogva a nekik tulajdonított s az ítélet rendelkező részében körülírt vétségben bíróság is vétkeseknek kellett nyilvánítani s őket azért meg kellett büntetni.

A büntetés kímérésénél enyhítő körülményül vette tekintetbe a bíróság Dr. Lucaciu László kivételével mindegyik elítelt vádlottnál eddigi büntetlen előéletűket; ezen kívül Papp György de Basesci-nél azt, hogy a végtárgyalásan megbánó magaviseletet tanusított; Cristea Miklósánál a végtárgyaláson tanusított szerény, megbánó magatartást, beismerését s a vádeselekmény elkövetésében kifejtett csekélyebb tevékenységet; Coroian Gyulánál a beismerést; Barbu Patriciusánál és Román Dénesnél azon körülményt, hogy a bevádolt nyomtatványnak terjesztését ők azután eszközölték, miután a vádtárgyát képező nyomtatvány szövege a hírlapokban hatósági betiltás nélkül már megjelent; végre Suciu Aurelnél a kisebb mérvű tevékenységet a vádeselekmény elkövetésében. Ellenben súlyosbító körülményül vette tekintetbe a bíróság, mindegyik elítelt vádlottal szemben az igazgatás vétségének veszélyes jellegét, a mennyiben Magyarország egyik leg-sarkalatosabb alaptörvénye a szoros értelemben vett Magyarország és a régi Erdély egyesülését kimondó n. n. Unio törvény kötelező ereje és érvényessége lett megtámadva. Ezen kívül súlyosbító körülményül vette tekintetbe a bíróság Dr. Ratiu Jánosnál azon körülményt, hogy őt a vádeselekmény elkövetésében elnökli tisztből kifolyólag a többi bizottsági tagoknál nagyobb felelősség terhelte; Dr. Lukáciu Lászlónál papi állását s ebből kifolyó azon körülményt, hogy azon állam polgári kötelességét, miszerint hasonló cselekmények elkövetésétől tartózkodjék, ezen állásában súlyosabban szegte meg; továbbá azon körülményt, hogy a bíróság meggyőződése szerint az egész mozgalmnak ő volt az értelmi vezetője, s végül azon körülményt, hogy a vé-

tárgyaláson — daczos és makacs magatartást tanusított; Comşa Demeternél azon körülményt, hogy mint a bizottság titkára a vádeselekmény elkövetésében nagyobb tevékenységet fejtett ki s a végtárgyaláson hamis mentegetődzéssel élt; Dr. Barciann P. Dánielnél a hamis mentegetődzést, Cristea Miklósánál papi állását; Coroian Gyulánál azon körülményt, hogy beismerése szerint ő volt a vádtárgyául tett nyomtatvány, szövegének szerkesztője és bizottsági előadója, Patitia Rubinnál és Román Dénesnél a végtárgyaláson tanusított daczos, makacs magatartást s a hamis mentegetődzést; végül Domide Gerasimnál papi állását s azt, hogy a végtárgyaláson daczos magatartást tanusított.

A bíróság a felsorolt enyhítő és súlyosbító körülmények tekintetbe vételével és mérlegelésénél a vádlottakra kimért büntetést elkövetett cselekményük súlyával arányban állónak találta.

Az ítéletnek és indokainak a rendelkező részben felsorolt hírlapokban leendő közzétételének elrendelése a sajtórendtartás 21 §. és az eljárás 90 §-án, a lefoglalt nyomtatványok elkobzásának és megsemmisítésének kimondása a btk. 61 §-án; az elítelt vádlottaknak a költségek hordozásán történt elmarasztalása a bpt. 341 §-án alapszik; itt megjegyeztetik, hogy az összes eddig megállapított eljárás költségek tulajdonképen 3238 forint 63 kr-ra rugnak, de ezen összegből a költség jegyzéknek 12. 15. 18 és 19 tétel számai alatt bevezetett, összesen 219 frt. 70 kr., mint bírósági felszerelési költség, az államkincstár által lévő hordozandó — a költség jegyzék 23 tétel-száma alá bejegyzett 7 frt költség pedig, mivel a költség egyedül Albini Septimius vádlottat érdeklőleg merült fel, levonattak s az elítelt vádlottak terhére ekként csak 3011 frt. 93 kr. volt megállapítható, mely összegnek megfizetésében őket elkellett marasztalni.

A közzététel azon indítványának, hogy az ítéletet több lapban román fordításban közöltsék a kir. törvényszék helyet nem adhattott, mert csak a magyar szöveg képez hiteltel kiadványt.

A felmentett vádlottak részére a államkincstár terhére megítelt utazási díj és költség megtérítés kimondása felmentésüknek törvényesül kifolyása, azok összege pedig az általuk tényleg tett kiadásoknak megfelelő mérvben megállapítottak tekintetű. A szintén felmentett Román Miklós vádlott részére költség azért nem ítéltetett meg, mert védője őt tárgyalás közben indokolatlanul hagyta el s így nevezt vádlott védőjének díja címén semmit sem követelhet.

Az ítéletnek a rendelkező részben jelzett hatóságokkal leendő közlése, tekintettel ezeknek felügyeleti hatósági jellegére — rendeltetett el.

Crainic Romulus vádlott a végtárgyalásra egyáltalában nem jelent meg, Albini Septimius vádlott pedig a végtárgyalás folyamán alatt kimaradt, de kimaradásukat mind a ketten betegség okán kellek igazolták s így az ítélet jogerőre jutása után reájuk vonatkozóan leendő indítványtétel végett az iratoknak a közzétételhez való áttételét el kellett rendelni.

A kolozsvári kir. törvényszéknek, mint esküdtzéki sajtóbirodságnak a kolozsvári városi Redoute épület nagytérképben 1894 évi majus 7 és következő napjain megtartott nyilvános szóbeli, esküdtzéki sajtóügyi végtárgyalásának 1894 majus 25 iki üléséből.

Dávid Szentkereszt Zsigmond,
a sajtóbirodság elnöke.

Dr. Balás Elemér,
a sajtóbirodság jegyzője.

Entente cordiale. „Siebenbürgisch-Deutsches-Tageblatt“ reproduce în numărul seu dela 7 Septembrie fără de niciun coment, pe care l'am citat noi în numărul de ieri din „Neues Pest-er Journal“. Sântem doritori a ști, dacă organul săsesc admite acea vedere asupra istoriei române și dacă lipsa sa de coment și rezervă este o tacită aprobare? Când noi ne-am decide să scrutăm istoria din punctul de vedere al raporturilor cu Sași — o scrutare, ce o credem înșe neoportună — s'ar vedea lămurit, că nu aceia sânt condamnabili, care au voit progres, ci mai curând aceia, care l'au împedecat, pentru-că li voiau „Blochii“. Credem, că notița aceasta este suficientă pen-

tru a atrage atenția colegilor nostri asupra unei reguli de bunăcuviință: insulte nedrepte nu se reproduc, fără de aspra condamnare ce o merită.

Stau réu guvernamentali!

Am vorbit ieri, în primul nostru, despre neunierea și confuzia de idei care domnește în tabăra guvernamentală din Budapesta. Drept confirmare a aserțiunilor noastre vine acum „Nemzeti Ujság“ cu următoarele destăinuiri prețioase:

Între deputații guvernamentali, locuitori în Budapesta și care sosesec acum aici, dispoziția este atât de deprimată, cum n'a mai fost demult. Nu sânt mulțumiți cu discursul lui Tisza, care mult a contribuit ca indispoziția, și altcum mare se potenteze. Credinșii lui Wekerle li iau în nume de réu, că bătrânul general n'a făcut curte actualului ministru-president ei contelui Héderváry, din care urmează, că combinația cu Héderváry, care astă-primă-vară cu atâta dibăcie au zădărnicit-o, se poate reîntoarce la toamnă în formă serioasă.

Și mai nemulțumiți sânt prietenii speciali — deși foarte puțini la număr, ai ministrului de interne Hieronymi.

Ceea-ce Tisza a spus despre chestia naționalităților și în parte și despre chestia reformei administrative este de-a dreptul un vot de blam pentru dl Hieronymi, căci în multe privințe este tocmai contrarul dela ceea-ce a spus sau a plănuir ministrul în chestiile aceste.

După toate aceste înțelegem, că discursul lui Tisza nu tocmai a contribuit la aplanarea conflictelor din sinul partidului guvernamental și nu a produs însuflețire și încredere, ci resens acut.

Altcum deprimarea din partid nu este tocmai nouă și membrii partidului nu sânt lămurii nici despre aceea, că oare între ministrii înșiși există unitatea necesară de vederi și nu sânt între ei contrarietăți, care mai curând sau mai târziu ar pute produce reate falele.

Chestia administrației nu este încă privită de acută, deoparte pentru-că nici soarta proiectelor bisericesti nu este încă definitiv hotărâtă, de altă parte pentru-că guvernul nici nu dispune în parlament de majoritatea necesară reformei administrative. Dar deși nu are majoritate, guvernul în curând neapărat trebuie să se lămurască măcar el singur asupra acestei reforme. Dar tocmai aici este năcazul, căci este secret public, că toate proiectele lui Hieronymi, afară de al legii comunale, au fost scărmanate până la moarte în consiliul de ministri de către Szilágyi cu logica lui neînduplicată. Nici aceea nu se crede, că ministrul de interne va fi în viitor mai norocos cu proiectele sale de reformă administrativă, și și mai puțin se spearează, ca relațiunile personale dintre ministrul de interne și cel de justiție vor deveni mai intime. Până acum nu mai reforma administrativă li-a turburat relațiunile, acum însă la aceasta se mai adaugă și fiasco-ul faimos al dlui Hieronymi în parțile ardeleni și politica sa de naționalități.

Altcum în partidul guvernamental există și temerea aceea, că evenimentele vor sfirtica în curând și laurii lui Wekerle, ușor câștigați ca ministru de finanțe. Regularea valutei deja s'a încurcat binisor, ear raporturile comerciale și de export, destul de nefavorabile, periclitează serios întreagă politica financiară a dlui Wekerle.

Anumite cercuri sânt foarte deprimare și pentru aceea, că arhiducele Carol Ludovic, petrecând aici cu prilegiul deschiderii congresului igienic, contrar comunicatorului oficioase, s'a purtat foarte rece cu dnii Wekerle și Hieronymi.

Destul atâtea, că dispoziția în cercurile guvernului și ale partidului seu, este deprimată în mod bător la ochi și priveș cu îngrijire înaintea deschiderii sesiunii parlamentare dela toamnă, care fără îndoială va fi destul de furtunoasă.

Ascultarea dlui Dr. Ioan Rațiu.

Stăpânirea maghiară și-a pus în gând să nu lase în pace pe martirii cauzei române nici chiar când ei sînt în temniță.

Astfel dlui Dr. V. Lucaciu i-a intentat deodată două procese, unul pentru delict ce l-ar fi comis acum doi ani, ear' altul pe baza unor denunțări miserabile a unor haimanele din Cluj.

Același procedeu vedem că se urmărește și cu venerabilul president al partidului național român, cu dl Dr. Ioan Rațiu. Și d-sale i-se aplică același procedeu: abia că i-a început oșanda de doi ani, și i-s-a intentat un alt proces, de astă-dată criminal!

La 29 August dl Dr. Ioan Rațiu a fost ascultat de către judele de instrucție din Seghedin.

Eată amănuntele asupra acestei ascultări:

Obiectul ascultării dlui Dr. Rațiu a fost cununa cu tricolor românesc, cu care în preșeara plecării la procesul Memorandului fetele române din Sibiiu au surprins pe comitetul partidului național. Membrii din Sibiiu ai comitetului au luat cununa cu dîșii, deoarece ea era dedicată întreg comitetului. Gendarmii însă, postați în gara Ghirg, au luat cununa din fereastra cupeului, unde era acățată.

Ajungînd la Cluj, președintele comitetului, dl Dr. I. Rațiu și secretarul, dl Sept. Albini, a rugat telegrafic pe ministrul de interne să dispună a se da îndreptăcirea. Gendarmii, la rîndul lor, au făcut arătare la tribunalul din Turda, spunînd că dl Dr. I. Rațiu a acățat cununa la fereastra cupeului cu tendința de a demonstra contra statului. Tribunalul din Turda nefiind competent în această cauză, a trimis actele judei de instrucție din Sibiiu, ear' acesta a mijlocit ca dl Dr. I. Rațiu să fie ascultat de către judele de instrucție din Seghedin.

În răspunsul său, făcut la tribunalul din Seghedin, dl Dr. Ioan Rațiu a accentuat, că crima ce i-se impută pe nimic nu poate fi basată, deoarece nu se poate numi demonstrație în contra statului faptul, de a primi și a duce cu sine pe tren o coroană legată cu tricolor românesc; nici faptă ilegală nu poate fi acest lucru. Prin urmare în cazul de față nu se poate aplica ș-ul respectiv din dreptul penal, paragraf a cărui aplicare ar aduce cu sine 15 zile închisoare în temnița comitatului și 200 fl. amendă.

Deocamdată acesta este stadiul celui de al doilea proces ce stăpânirea a intentat iubitelui nostru president.

Ce va urma vom vedea. Un lucru îl știm pozitiv: deasemenea stupide procese numai copii, ear' nu bărbații se spario!

Ear' dl Dr. Ioan Rațiu este înțaiul chiar și între bărbații noștri eroi!

Conferența dela Haaga.

Asupra conferenței interparlamentare dela Haaga cetim în ziarele din România cu data 24 August (5 Septembrie) 1894:

Biurul Ligei culturale a primit azi-dimineață următoarea telegramă dela Haaga:

„Haaga, 23 August n. Conferența interparlamentară s'a deschis de ministrul Van Houtten, prin un discurs foarte aplaudat. Senatorul Rahusen se aclamă de președinte.

„Urmează discursurile fiecărui grup național.

„Dl Pázmány vorbește în numele Ungariei, proclamându-o mare prin mulțimea locuitorilor.

„Dl V. A. Urechia salută Olanda, proclamându-o mare prin adevărată cultură și simțul de dreptate. (Aplauze furtunoase.)

„În ședința de după prânz dl Urechia se alege vicepreședinte. Preșenții dnii Bordea, membru în biurul delegațiilor, Balș, Negulescu, Em. Porumbaru și un altul, al cărui nume nu e descifrabil.

„Se primește în unanimitate o telegramă de omagiu pentru regentă.

„Acum se discută statutele.

Care va să zică deja la discursurile de salut ale grupurilor, dl V. A. Urechia a opus mărimei prin număr a Ungariei, mărimea prin dreptate și cultură! Un contrast foarte frumos și de spirit, care a trebuit să trezească simpatile exprimate în aplauze furtunoase.

Noi primim azi, Vineri dimineața, următoarea telegramă:

Lahaye, 6 Septembrie n. Conferența a votat azi moțiunea lui Trarieux—Pan-

dolfi, invitând indirect pe Unguri să facă dreptate naționalităților.

Pázmány a absentat dela votare. Conferența s'a finit.

Conferența a ales o comisie, consistînd din domnii Stanhope, Gobad (Elveția), Rahussen (Olanda), Trarieux (Francia), Housseau de Lahaye (Belgia) și Hirsch (Germania), care să studieze chestia arbitriilor interparlamentare și să raporteze la conferența viitoare, ce se va ține probabil în Bruxela.

Procesul Memorandului.

(Sentența tribunalului. — Recursul de nulitate. — Sentența Curiei.)

II.

Recursul de nulitate.

(Urmare.)

Că legea s'a aplicat rău, apare din acuză susținută pe pretinsa basă a ș-lui 173 din codul penal, primită de către tribunalul regesc de basă a sentenței. Este evident că voința colectivă manifestată prin persoanele colective, pentru interesele garantate de lege poate fi dezastruoasă și în detrimentul aceluia, dar' pentru aceea responsabilitatea în punibilitate cade numai asupra persoanelor, care în hotărîrea faptului au luat parte activă.

Autoritatea de acuză implicite recunoaște partidul național român, dar' trebuie să recunoască, deoarece ș-ul 104 din legea electorală, legea de naționalitate, precum și ș-ul 172 din codul penal, care susține naționalitatea ca o noțiune colectivă, asigură dreptul de a forma partid politic răzimat pe principiile de naționalitate. Ca partid, poate să aducă hotărîri, poate să se organizeze, poate să se folosească de dreptul de petiționare și de plângere, prin urmare acest partid poate ca pentru exercitarea drepturilor politice să țină ședințe sau adunări și pentru hotărîrile sale nu pot fi responsabili aceia, care au executat hotărîri, atunci, dacă ei au lucrat în lăuntrul cercului de activitate îndatinat.

Articolii 2: 1622, 48: 1655, 14: 1715, 13: 1791 asigură folosirea dreptului de petiționare și de plângere. Deoarece guvernul și alți factori competenți nici-o dată n'au ținut promisiunile făcute de mai multe ori Românilor înaintea țerii întregi; partidul național român în Memoriu sau a adunat gravaminele poporului român și a efectuit prin comitetul sau executiv — dându-i autorizație și îndrumări hotărîte — ca acele să fie înaintate pe calea de petiționare Maiestății Sale, ca reprezentantului puterii supreme de stat. Petițiunea aceasta a fost îndreptată și în contra guvernului, prin urmare lipsește motivul unei urmăriri judecătorești.

După ce însă prin hotărîrile partidului se poate dovedi, că Memorandul este fîlul hotărîrii partidului, nu poate să fie responsabil comitetul executiv al acestui partid, pentru că dela stabilirea textului până la subținerarea la curtea de apel, care este autorul și chiar și răspânditorul Memorandului. Îndată ce se recunoaște dar' comitetul executiv al partidului, recunoașterea căruia apare evident din împrejurările, că Dr. Ioan Rațiu ca președinte și Dimitrie Comșa ca secretar al comitetului au fost pedepsiți judecătorește, prin aceasta e recunoscută activitatea și voința corporațiunii și astfel nu poate exista responsabilitate individuală ci voința unei corporațiuni, precum nici agitare. Judecătoria înțelege fals conceptul răspândirii, pentru că, dacă comitetul executiv a tipărit și răspândit Memorandul făcut deja al partidului, atunci autorul este însuși partidul și comitetul pentru aceasta nu poate fi luat separat la răspundere. Dar' după ce pregătirea manuscrisului este un fapt pregătit numai, pentru răspândire numai atunci ar pute fi comitetul răspundător, dacă s'ar fi dovedit, că tipărirea și răspândirea s'a făcut în contra voinței partidului. Și chiar și atunci ar fi diferență în privința răspândirii, pentru că, dacă Memorandul în fapt se răspândește, fără ca conținutul aceluia să fie declarat de punibil sau fără ca să fie oprit, atunci ar ocurea ca un fapt demn de pedeapsă corăpuzătoare patente, ear' dacă se urmărește conținutul, atunci ar trebui ca autorul să fie pedepsit, la ce însă procurorul n'a înaintat propunere de acuză. Cu alte cuvinte acuză amintește o răspândire, la care nu circumscrie de loc modalitățile, și la care nu se poate constata corect că aici înțelege răspândirea punibilă ca delict sau altă răspândire, pentru că comitetul de 25 în privința pretinsei răspândiri în urma celor zise mai în sus nu se poate pune în aceeași calitate cu ceilalți, care nefiind membri nici a partidului și nici ai comitetului executiv, nu au luat parte nici la adunarea partidului din 21 și 22 Ianuarie 1892 și nici la ședințele comitetului central executiv din 25 și 26 Martie 1892.

Este dar' o imposibilitate juridică atât acuză cât și sentența, pentru că consideră de început răspândirii ședințele din 25 și 26 Martie — care și așa ar fi un fapt de pregătire impunibil — pe când răspândirea după regulile principiului obiectivității este cu totul independentă de redactare și se începe cu aducerea în circulație, aici însă acuză e îndreptată și basată parte pe activitatea corporațiunii, parte pe răspândirea faptică a persoanelor care au săvîrșit fapta sau pretinsa răspândire. (Va urma).

Din Bucovina.

(Dl Onciul. — Un conflict într-o societate. — La o parte!)

Primum următoarea corespondență dintr'un izvor foarte demn de încredere. Cu durere îi facem loc în ziarul nostru sperînd, că ea va fi binefăcătoare.

Cernăuți, 3 Septembrie n. 1894.

Onorată redacțiune!

În viața noastră încă nu se pot petrece lucruri mari, ca la d-voastră; dar' și în lucrurile mici se pot face categoriile etice și politice ale celor mari lucruri. Și din acest punct de vedere vă rog pe d-voastră și pe cetitori să judece ce se petrece aici la noi în Bucovina. Azi o știre, mîne alta și se va completa iocana lucrărilor noastre, mai ales dacă și dl Bogdan Duică va publica experiențele sale făcute la noi.

Azi este vorba de un domn „vestit în mulțime“, cum zice Alexandrescu despre un animal din fabulele sale, despre un domn, care este istoric celebru, deși la aceste lucrări „un dram de mînt“ și ceva muncă este suficient, care istoric are în viața noastră socială și politică un rol foarte trist.

Eată două cazuri.

1. Cogălniceanu era mort și cadavrul lui se aducea pe la Cernăuți. Studenții români universitari au ținut că este cu cale să ese la gară și la trecere prin Cernăuți să depună o coroană pe cociugul celebrului istoric. Cine s'a împotrivit? Cine a venit la gară ca să înfrunte pe peron pe tinerimea pentru această intenție a sa? Ca și cum ar fi făcut ceva nevinovăcios! Cine? Tot celebrul istoric Dr. D. Onciul!

Pare-că vedea de surprinși vor fi Români auzind așa ceva; și totuși e adevărat.

2. Altă rușine. Tinerimea nu numai cea academică, se adună din incidentul procesului Memorandului și aleg țeri tineri, ca să plece la Cluj și să vadă și ei și să spună și nouă la întoarcere ce au văzut petrecîndu-se la Cluj. Ei se întorc. Cine oprește în cale pe tinerul C. O. să-i facă obiecții, că pentru ce au mers? Tot celebrul istoric Dr. D. Onciul. „Dar' sînt Român“, zise dl C. O., un tîner treaz și energic. „Român“ răspunde celebrul istoric, „dar' Român bucovinean“. Și prin urmare nu trebuia să meargă la Cluj!

Observ coincidența acestor păreri la acest stimabil cu confiscarea „Gazetei Bucovinei“ din partea guvernului pentru apulen cunoscut al „Concordiei“ în favorul Ardelenilor și cu oprirea proiectatei adunări de protestare a acestei societăți.

Aceste 2 mizerii făcute tinerimei de un celebru om, istoric național, sînt suficiente să dovedească că una voeste el să-i fie fața pe ajunge ce serie el, și alta îi este în Bucovina.

Astfel de oameni pot să fie oameni de încredere ai nației? Pot ei să fie ținuți ca svecnici de curte la câte un boer naiv? Ai crede că nu și ai lăsa pe orbi să nu vază. Dar' e vorba că noi vedem, că unde acest om este, nu sînt cei buni, ca de pildă la „Societatea pentru cultură“, la a cărei adunare generală s'a purtat foarte curios. Ar trebui paralizată deci acțiunea acestui om, pe care nu-l poți socoti sincer. Vom mai spune noi și altă-dată de ce nu.

Am spus ce simte lumea pe aici. O femeie, care este cunoscută prin energia sa, care e sufletul intelectual al multor întreprinderi naționale, o femeie, care nu iubeste „Schlendrian“-ul, cum zicem noi, s'a decis să-l reguleze în fine unde ea poate să o facă. E doamna Sofia Stefanovici, de loc moldovană — fapt ce i-a atras odată pin partea delicatului domn Dr. D. Onciul ponosul de „venetică!“ — care a cerut ca dlui Onciul să i-se detragă permisiunea de a mai asista la ședințele comitetului societății doamnelor române, unde de drept nu are loc. Să zice, că dl Dr. D. Onciul s'a apărut cu grosolănia sa obicinuită, pe care nu știu din ce boerie a deprins-o. Dna Stefanovici, a părăsit ședința de ieri, indignată de atitudinea D-Sale.

Publicul aplaudă această deciziune a bravei femei, care s'a însărcinat să pună odată capăt cel puțin unde ea se află, tendinței acestui cavalier de a monopoliza postul de erudit consulent „național — bucovinean român“, nu „național-român“.

Esprivat trivial, sensul scenei este:

„Ești!“

Doamna Stefanovici este vicepresidentă a societății doamnelor. Ea nu se poate să nu obțină ce cere cu drept cuvînt. Ea cere o sistare a unui funcționarism, ce vrea să se impună, nefiind lipsă de el, căci dna secretară este o femeie cultă, care știe ce are a face și a scrie.

La o parte deci cu acest domn, ale cărui intenții naționale nu pot fi privite ca curate, deoarece ce am văzut din două casuri ce fel de vîpsea au ele. La o parte cu omul acesta, care a fost capabil să învrăbească toată societatea din Cernăuți pentru gusturile sale personale. La o parte cu toți oamenii care nu pot iubi, căci se iubesc prea mult pe sine.

La o parte!

Stentor.

Un nou metod de persecuție.

Valea-Someșului, August 1894.

(Urmare și fine.)

Astfel comisiunea a hotărît să se facă o reprezentație la ministru, ca cu 1 Septembrie a. c., pe numiții învătători să-i repună în posturile lor; ear' de altă parte să se ducă la îndeplinire cercetarea disciplinară.

Și pentru-ce aceasta?

Pentru-ca în tot cazul să fie pedepsiți barem cu 5 fl.; ca așa să li-se poată detrage din banii reținuți (peste 700 fl.) dacă nu toți, cel puțin atîția, căți au plătit fondurile la cei 2 învătători substituiți (cam 350 fl.); căci la din contră dauna fondurilor va trebui plătită sau de comisiunea administrativă sau de ministru, căci aceia sînt vinovați pentru daună.

Cu introducerea cercetării disciplinare, a fost încredințat protojudele Storch. Acesta i-a și citat pe 22 August 1894. S'au și prezentat toți, precum și dl Alexiu Larionessi, avocat, — ca reprezentat al fondurilor grănițerești din Năsăud, ear' din partea stăpînirii a fost prezent Dr. Iuliu Csernatoni (din moși de strămoși Cernat), inspector școlar.

După luarea naționalelor, învătăorii în corpore au dat la protocol o declarație cam de următorul cuprins:

„Fiindcă procurorul-suprem din lipsa de „dovezi“, nu a cerut punerea lor sub acuză, „prin urmare nici sentența criminală contra lor nu s'a adus, cer sistarea cercetării disciplinare, restituirea în posturile lor și plă-tirea întregului salariu reținut.“

Cu acestea era să se finească ascultarea, când intră inspectorul regesc, și făcîndu-i-se cunoscută declarația învătărilor, a cerut acțiunea procurorului-suprem, ca să-l cetească și să se convingă. Blamat fiind, vîzîndu-se de pe trăsăturile feței lui rușinea ce o simția în fața învătărilor, conștii și siguri de nevinovăția lor, din „inspector școlar“ — ca să-i facă destul chemării sale de — șovinist, în loc să-i apere învătăorii, ce era datorînta lui, — se face acuzator public, și ținînd o predică patriotică, cere dela protojude să le pună două întrebări, și anume:

1. După-ce a apărut aderența în „Tribuna“, de ce nu s'au grăbit a o nega sau revoca cum a făcut colegul lor Bogșa Ilarion?

2. Cum de au subscris ei, ca oameni inteligenți o adresă, al cărei cuprins nu l-au cunoscut pe deplin?

La moment se scoală învătătorul și teologul absolut Dan și într'un ton rezolut răspunde la întrebarea 1: că neaflînd nimic compromițător pentru el în acea adresă, nici ceva contrar patriei, nu a revocat-o; la a 2: fiind aceea o scrisoare privată nu a fost necesară o cetire scrupuloasă, cu atât mai virtuos, că el a subscris nu în calitate de învătător, ci ca cetățean al patriei.

Cere mai departe, că dacă cercetarea s'ar continua și mai departe, toate actele să se transpună la corporațiunea și forul care susține acea școală și plătește pe învătători.

Cam în sensul acesta a fasonat și Beșa și Onea.

Cu acestea ascultarea s'a finit.

Ce hotărîre va aduce acum comisiunea administrativă, eventual ministru, vom vedea. După-cum se șvonește, numai bună nu. Pedepsiți trebuie să fie. Că au drept și motive de pedepsit pe baza actelor, judece on public.

Unde e vorba de lovit în oamenii noștri, nu e vorba de drept, e vorba de putere.

La cine e puterea, la acela e dreptul, susțin jupânii dela pandur până la premier, ceea-ce s'a dovedit așa de eclatant, cu ocaziunea monstruosului proces al Memorandului.

Să sperăm însă, că barem ministrul de instrucție, amăsura vorbirii, ținută inspectorilor sei, nu va atinge simțimintele cetățenilor, va fi drept, și ceea-ce nu-i place să-i facă lui cineva, nu va face nici el altuia (p-sissima verba).

Se presupune, că unii domni din Năsăud, în frunte cu Csokán János, ar voi ca școala din B-Prund cu tot prețul să se închidă, pentru-că nu-s bani, fiind fondul ex-hauriat.

Și pentru-ca să ajungă mai ușor la scop, au înscenat prigonirea aceasta contra numiților învătători.

Bine li-a venit la socoteală, nu-i vorbă, căci și domnii dela comitat încă nu-i ved cu ochi buni, și nu-i pot suferi cu deosebire pre-Dan, pe acest „ultraist“ și „agitator“ „tribun“, care a petrecut pe Domide și Tripion, când au pornit la procesul Memorandului, a ținut vorbire la gară, a cântat „Deșteaptă-te Române“, a glorificat pe fruntași și luptători noștri naționali, a fost la procesul Memorandului, a întîmpinat în loc de Hieronymi pe iubitul redactor al „Foi Poporului“ Russu Șirianul.

Toate acestea nu le putea face dacă nu era suspendat, căci nu căpătă concediu. El de altcum e foarte mîndru că a putut lua parte la cele mai mărețe acte naționale.

Cum poate să rămână nepedepsit el, urzitorul melodiei „Doinei lui Lucaciu“ și al „Blastemului Românului“ etc.

Ba ce e mai mult, insurat fiind și dîndu-i D-zeu trei ficiori după olaltă, în botez nu li-at dat numele de: Orpăd, Tuhutum și Zoltán, ci — o ce crimă oribilă!!!

„Horia“, „Cloșca“ și „Crișan“.

Mă va ierta fratele Dan, că sînt așa de indiscret. Asta o știu dela un ampioiat înalt comitatens.

Ca cauză adevărată a suspendării se da căderea „domnilor dela comitat“ la alegerile municipale, unde învătătorul Dan a pășit foarte energic, și apoi căderea cavalerului, Csokán János, blastemul averilor grănițerești din fruntea administrațiunii acelor averi, care cădere este meritul principal al Bărgăoanilor.

Pentru aceasta el s'a răbunat, că nu pe toți Bărgăoanii, apoi cel puțin pe dascălii susținuți de fondurile în fruntea cărora el sta căci se da cu socoteală că el dimpreună cu un preot renegat din Valea-Bărgăului și căzut din grația guvernului, a tras atențiunea inspectorului de școală la adresa de aderență a Bărgăoanilor, și ar fi cerut pedepsirea lor. Aceasta s'a dedus mai ales din o declarațiune a lui, căci în o ședință a comisiunii fondurilor, nu s'a rușinat a zice publice: „Cu cei de acolo, (arătînd spre Bărgău) voui isprăvi eu“.

Nu mult după asta a și urmat suspendarea învătărilor.

În modul acesta se știe rîsbuna un cavalier!

Rușine să-i fie!

Pecat că poartă cruce pe pieptul lui, mai bine i-ar sta să o poarte pe spate.

Vor face un serviciu cauzei naționale aceia, care vor face cunoscute cauzele și modul căderii nefericitului Csokán.

Destul că numiții învătători au suferit cu resignațiune din Decembrie 1893, aproape un an

Și de vor fi repuși, persecuțiunile, cu deosebire contra lui Dan, nu vor înceta, căci e prea luat la ochi de... jupânii și lapădături care din „patriotism“ fac „geșeft“ de existență.

Cum se va fini, această comedie oficială, cred că cei interesați la timpul său, vor face cunoscut publicului nostru.

Până atunci să credem, că barem umbră de dreptate mai este în Țeara-Ungurească.

Eată dară, că prigonirile se fac și cu suspendări, care în multe cazuri, sînt mai grele ca temnița, după-cum au fost și în cazul de față.

Correspondentul.

CRONICĂ

Regatul român a salutată pe M.S. Francisc Iosif I. prin delegarea ministrului Lahovary, care a mers la Lemberg însoțit de adjutantul regelui Carol. La gara din Lemberg a fost primit de contele Goluchowsky, ambasadorul imperial la București și de căpitănel de stat major Khuapach, care este atașat ministrului român pe tot timpul petrecerii sale în Lemberg.

Nouă confiscare. O foaie din România scrie: Cîteva sute de exemplare din Voile Latine trimise în Transilvania, au fost confiscate de către autoritățile vamale din Predeal și Orșova, în urma unui ordin al ministerului ungar de interne

Infamie. Primul următoarea scrisoare: La povățuirea dlui preot și proprietar Petru Grozda am făcut subscrișii o călătorie până la Vaț, ca să cercetăm și să ne înțalnim cu prealubiții noștri martiri, cu stimații domni Mihail Veliciu și Aurel Suciu, pe care îi cunoaștem fiind din părțile noastre. Am ajuns în Vaț Duminecă la 11 ore a. m., și după-ce ne-am dus și ne-am prezentat directorului de temniță, l-am rugat să ne deo vea a vedea și a vorbi vre-o câteva cuvinte cu iubiții noștri, dar' durere, în loc să fim ascultați, ne-a respins cu cuvinte dure: „Nem szabad még látni sem senkinek, talcardojatok haza ti oldok, mit kerestek itten? azolnok jó helyük van“. Cu aceasta ne-am reîntors cu ochii plini de lacrimi, întrebându-ne unii pe alții, că oare mult are să suferă Românul din partea acestor îngâmfați? Oare nici-o dată nu vom avea și noi parte de dreptate? Ne mîngîiam însă, că

Provocare.

Noi subscripții voină a înființa în comuna Bucium o bancă, societate pe acții, sub numirea „DETUNATA”, al cărei scop va fi de o parte a primi depuneri spre fructificare, ear' de altă parte a săvârși afaceri de anticipații, de cambii și de împrumuturi, — prin aceasta rugăm cu tot respectul pe acei onorați domni, care doresc a deveni acționari, ca să binevoască a se însușina respective a se înscrie în obligațiunea făcută spre acest scop și aflătoare la domnul preot Nicolae Băisanu din Bucium-Isbita până în 30 Octombrie a. e. cu câte acțiuni vor voi.

Subscrierea deobligă la împlinirea condițiilor legale precum și acelor din contractul de asociere.

Capitalul fundamental consistă din 30.000 florini v. a., spre a cărui acoperire se exmit acții de câte 25 fl. v. a. sunătoare pe numele subscriitorului și transcriptibile cu indors pe alții.

Jumătate din suma subscrisă este de a se solvi până în 30 Octombrie a. e., ear' cealaltă jumătate la termenul ce se va defige în ulterioara provocare.

În fine declarăm, că noi ca fundatori nu ne reținem nici un avantaj material.

Bucium, în 20 August 1894.

[2038] 1—1

Nicolae Băisanu, preot,

Iovu Babutiu, preot,

Aurelian Danciu, director și proprietar de mine,

Ioan Macaveiu, proprietar,

Nicolau David, proprietar,

Petru Achim, proprietar,

Simeon Dandea, inspector de mine,

Ioan Macaveiu al Stiopuțului, proprietar,

George Lupu, proprietar,

Alexandru Macaveiu al Stiopuțului, proprietar.

Institut tipografic în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul Tipografic în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrei baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vice arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipăruș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcărul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fieca a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărălnic.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstăm de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojona Nămcovă, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Genuștea.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndărălnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Pristenul meu Vântură-Teară.** Din poveștile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpăratoarea.** Din poveștile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Orăului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamă!** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Agărciul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Muscii-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulgor.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba Iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Duffu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărăgăreilor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O paridiă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Fosacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mios Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Kusalin pșourarul.** Poveste de Nicolae Trimbișeni. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1894.

Budapesta—Predeal									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
10.—	8.05	8.05	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	1.55	7.20
8.25	2.10	1.55	6.—	pl. Budapesta	↑	5.50	7.—	7.—	8.15
11.24	4.07	3.58	9.05	Szolnok	↑	2.30	5.23	3.50	11.46
1.85	5.46		11.33	P. Iadány	↑	12.06	3.46	1.21	10.05
3.46	7.08		1.50	sos. Oradea-mare	pl.	2.25	11.04	8.43	12.28
4.—	7.16		2.24	pl. Mező-Telegd	sos.	2.18	10.44	8.38	11.41
4.89	7.43		3.03	Rév	↑	1.52	10.07	8.13	11.07
5.22	8.18		3.46	Ghirbău	↑	1.26	9.30	7.47	10.32
5.45			4.07	Bratec	↑		9.10		10.13
6.34	9.07		4.58	Ciucia	↑	5.40	12.47	8.31	7.08
7.18	9.37		5.32	Haidin	↑	4.52	12.17	7.53	6.39
8.05			6.24	Ghirbău	↑	2.55		6.53	8.03
8.32	10.37		6.59	sos. Cluj	pl.	2.—	11.01	6.14	5.25
8.49			8.40	pl. Cluj	sos.	10.45	5.45	4.48	6.47
9.06			9.08	Aphida	↑		5.18	4.28	6.29
10.08			10.40	Ghirbău	↑	9.23	3.53	3.—	5.21
10.37			11.25	Cucerdea	↑	8.53	3.06	2.20	4.47
10.59			11.54	Uioara	↑		2.48	2.—	4.29
11.07			12.04	Vintul-de-aus	↑		2.40	1.51	4.28
11.31			12.34	Aind	↑	8.23	2.11	1.23	4.02
11.43			1.—	sos. Teiuș	pl.	8.06	1.45	12.54	3.42
12.25			1.40	pl. Teiuș	sos.	7.59	1.10		2.49
12.50			2.17	Crăciunel	↑		12.39		2.27
1.04			2.35	Blaj	↑	7.30	12.24		2.15
1.50			3.14	Micăsasa	↑		11.48		1.58
2.13			3.34	sos. Copșa-mică	pl.	6.56	11.29		1.18
2.32			4.11	pl. Copșa-mică	sos.	6.54	11.14		1.01
3.04			4.48	Medias	↑	6.41	10.55		12.46
3.39			5.27	Elisabetopol	↑	6.20	10.21		12.16
4.01			6.10	Sighișoara	↑	5.58	9.42		11.39
4.27			6.10	Hașfalău	↑	5.38	9.13		11.17
5.26			7.50	Homorod	↑	4.27	7.45		10.02
6.08			8.30	Agostonfalva	↑	3.58	7.01		9.22
6.40			9.03	Apatia	↑	3.37	6.35		8.57
7.16			9.38	Feldioara	↑	3.16	5.58		8.23
8.—			10.25	sos. Brașov	pl.	2.45	5.08		7.43
			11.—	pl. Brașov	sos.	7.01	2.18		10.37
			12.26	Timiș	↑	6.—	1.42		9.57
			1.11	Predeal	↑	5.—	1.12		9.30
			8.45	sos. București	pl.	7.45			4.40
Murș-Ludos—Bistrița									
4.—	9.10	4.20		Murș-Ludos	↑		6.46		7.21
7.07	1.01			Tagu-Budatelic	↑				4.15
9.59	4.55			Bistrița	↑				1.16
Sibiu—Cisnădie.									
	5.30	2.20		Sibiu	↑	7.10	8.54		
	6.06	2.56		Cisnădie	↑	6.36	8.20		

Nota: Oarele însemnate în stângă stațiilor sunt a se cei de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încaușrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Institut Tipografic T. Liviu Albini.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.